

[Holger Eriksen.]

går det på den måde, at sælgeren fastsætter den pris, han vil have, og det der så kommer i afgift, lægger han ovenpå. Det er nu en besynderlig anvendelse af nationaløkonomi at fremsætte en sådan påstand. Det er dog almindeligt antaget, at priserne bestemmes af forholdet mellem udbud og efterspørgsel, hvoraf naturligvis følger, at den, der vil sælge, altid tager den højest opnåelige pris. Hvis det nu er sådan, at en mand er i stand til for en vis bestemt grund at opnå 100.000 kr. plus 15.000 kr. i grundstigningsskyld, så er det jo i høj grad sandsynligt, at hvis der ingen grundstigningsskyld havde været, ville han have kunnet opnå 115.000 kr., og hvem ville fortænke ham i, at han så krævede disse 115.000 kr.?

Det er i denne forbindelse ganske interessant, at da venstres og de konservatives forslag fremkom, stod der i en kæmpe-mæssig overskrift i det konservative blad B.T.: Priserne på villaer fordobles. Nu er det naturligvis en fejltagelse — det var en trykfejl — for det er jo ikke priserne på villaerne som sådan, der fordobles, men det er priserne på de grundværdier, som villa-ejerne rådede over, man regnede med ville blive fordoblet. Deri ligger jo en klar anerkendelse af, at i det øjeblik, man ophæver en grundstigningsskyld, vil de nuværende ejere øjeblikkelig kapitalisere den, tage den til sig; og når man taler så stærkt om de store prisstigninger, der er sket, må man virkelig se i øjnene, at i det øjeblik, da der ikke mere opkræves afgift, så vil sælgerne tilegne sig det, som den kapitaliserede afgift var værd — altså vi vil få en meget stærk ny stigning.

Det er blevet anført, at loven ikke har virket efter sin hensigt indtil nu, og det er måske til en vis grad rigtigt, som allerede den højtærede finansminister har gjort opmærksom på, når det drejer sig om småbeløb. Men man kan være aldeles sikker på, at når der er tale om store beløb, bliver sagen helt anderledes. 2.000 kr. kan man se bort fra; men drejer det sig om prioriteter på 20.000 kr. eller 35.000 kr., er der ingen køber, der er så letsindig, at han lader være med at tage hensyn dertil, og når vi alligevel har kunnet konstatere store prisstigninger, så hænger det bl. a. i høj grad sammen med den forskelsbehandling, man

har i beskatningen af parcelhuse og andre huse. Når denne forskelsbehandling kan medføre en årlig skattelettelse på, skal vi sige, fra 1.500 til 2.000 kr., naturligvis varierende efter ejendommens størrelse og den pågældende ejers indkomst, er det klart, at den, der køber, kapitaliserer denne fordel, og derved er han i stand til at betale mere for grundværdierne, end han ellers ville kunne gøre. Havde man ikke på denne måde animeret folk til at købe til en højere pris under henvisning til, at staten dækkede prisforhøjelsen, er jeg helt sikker på, at prisstigningen ikke ville være blevet nær så stor, som den er i øjeblikket.

Nu er der imidlertid ingen tvivl om, at der ved den 13. vurdering vil konstateres en meget væsentlig stigning i grundpriserne; der er nævnt 125 pct., og selv om det formodentlig ligger i overkanten — og også mere end det — af hvad der kan tænkes, kommer der i hvert fald en meget væsentlig stigning.

Finanstidende for den 18. oktober forrige år skrev — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Det bliver ikke småbeløb, det kommer til at dreje sig om. Ændrer man ikke reglerne for den afgiftspligtige grundstignings beregning — og det forlyder der intet om at man har til hensigt — da vil den omhandlede statsprioritet for en ganske almindelig villa i Københavns-omegnen komme til at andrage 10.000-20.000 kr. — i hovedstadens umiddelbare nærhed 30.000-40.000 kr. Totalbeløbet af de prioriteter, staten på den måde ønsker at erhverve sig, kan alene for villaejendommene skønnes at ville andrage omkring 4 milliarder kr.“

Nu er det særlig villaejerne, man har henvendt sig til i agitationen mod grundstigningsskylden. Lad mig derfor holde mig til dem. Det har aldrig været hensigten, heller ikke da man begyndte med denne lovgivning, at nogen villaejer, som man siger så smukt, skulle beskattes fra hus og hjem. Derfor gjorde man fra første begyndelse grundstigningsskylden for disse ejendomme hvilende blot med den begrænsning, at de pågældende ikke måtte have så store arealer, at der var udstykningsmuligheder, og at stigningen ikke fik en ekstraordinær størrelse.